

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:22

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.:

1) Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης
(Τομέας Κοινωνικής Ασφάλισης)
Πολιτική Γραμματεία
2) Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία
Συνταξιούχων Ελλάδος
E-mail: agsse2006@gmail.com

ΘΕΜΑ: «Αίτημα των εκπροσώπων της Ανώτατης Γενικής Συνομοσπονδίας Συνταξιούχων Ελλάδος (ΑΓΣΣΕ) για λήψη εκείνων των κατάλληλων νομοθετικών πρωτοβουλιών, που θα επιτύχουν την αποκατάσταση υπαρχόντων προβλημάτων και την ομαλοποίηση των συνθηκών αξιοπρεπούς και ομαλής διαβίωσης των συνταξιούχων αναλόγως με ζητήματα που άπτονται θεμάτων υγείας, συνταξιοδότησης, κοινωνικής ασφάλισης, φορολογίας και κοινωνικής πολιτικής.»

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 763/10-1-2025 Αναφορά

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή κα Μ. Αθανασίου και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς δια της ενσωμάτωσής της στο ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης:

1. Με την ψήφιση του ν.4387/2016, θεσπίστηκε από 13.5.2016 νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ, οι οποίες από την ημερομηνία αυτή κι εφεξής υπολογίζονται με βάση τα άρθρα 7, 8 & 28 του ν.4387/2016, όπως ισχύουν. Με τα άρθρα 14 & 33 του ίδιου νόμου και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες α.π. οικ.26083/887/2016 (ΦΕΚ1605, Β') και Φ.11221/οικ.10772/382/9.3.2021 (ΦΕΚ 1082, Β') Υπουργικές Αποφάσεις, επανυπολογίσθηκαν από 1.1.2019 οι καταβαλλόμενες ή καταβλητέες κατά την 12.5.2016 κύριες συντάξεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν.4387/2016, προκειμένου για την εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του e-ΕΦΚΑ (λήψη εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης) και την προστασία των συντάξεων αυτών, με την πρόβλεψη χορήγησης προσωπικής διαφοράς, στις περιπτώσεις

που το καταβαλλόμενο ποσό συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προκύψει κατά το στάδιο της αναπροσαρμογής τους.

2. Σύμφωνα με το αρ. 14 παρ. 2β του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4670/2020 και ισχύει, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου 14, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου. Επιπλέον, σύμφωνα με το αρ. 14 παρ. 3 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 3.β.α και 3.β.β. του αρ. 25 του ν. 4670/2020 και ισχύει, οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016. Εάν από την ίδια ημερομηνία το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του αρ. 25 του ν. 4670/2020.

3. Σημειώνεται ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν αποκλείει την θετική αναπροσαρμογή (αύξηση) των συντάξεων όσων συνταξιούχων διατηρούν θετική προσωπική διαφορά μελλοντικά, θέτει όμως ως προϋπόθεση η προσωπική αυτή διαφορά να έχει προηγουμένως μηδενιστεί μέσω του συμψηφισμού της με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 25 παρ. 4^α του ν.4670/2020 αναπροσαρμογές/αυξήσεις των συντάξεων και τούτο διότι:

i. αφενός με το ν.4387/2016 θεσπίστηκε ένας νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που οδηγεί σε μείωση των εφεξής καταβαλλομένων συντάξεων σε σχέση με το προϊσχύον σύστημα, προκειμένου για την συγκράτηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης και την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος. Συνεπώς, όσοι καθίστανται συνταξιούχοι από τις 13.5.2016 και μετά λαμβάνουν σύνταξη με το νέο τρόπο υπολογισμού, ο οποίος είναι διαφορετικός σε σχέση με τους ήδη συνταξιούχους την ημερομηνία αυτή, των οποίων οι συντάξεις υπολογίστηκαν με διατάξεις προγενέστερες του ν.4387/2016 και οι οποίοι συνεχίζουν να λαμβάνουν επιπλέον προσωπική διαφορά, και

ii. αφετέρου η θετική προσωπική διαφορά διατηρήθηκε και συνέχισε να καταβάλλεται και μετά την 1.1.2019, με αποτέλεσμα οι διατηρούντες θετική προσωπική διαφορά παλαιοί συνταξιούχοι να βρίσκονται σε ευμενέστερη θέση σε σχέση με τους μετά το ν.4387/2016 συνταξιούχους ακόμη και στις περιπτώσεις που έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δεδομένα (έτη ασφάλισης και συντάξιμες αποδοχές).

Για την καταβολή αναδρομικών ποσών από περικοπές των συντάξεων βάσει των ν. 4051/2012 και ν. 4093/2012 για το 11μηνο 6/2015-5/2016:

1. Όσον αφορά τις κύριες συντάξεις, με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν.4714/2020 (148, Α'), όπως ισχύει με το άρθρο 34 του ν. 4734/2020, σε συμμόρφωση με τις αριθμ. 1439-1443/2020 αποφάσεις του ΣτΕ προβλέφθηκε για τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα η επιστροφή των ποσών μειώσεων συντάξεων, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 4051/2012 (Α' 40) και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222) κατά το χρονικό διάστημα 6/2015-5/2016. Ειδικά για τους συνταξιούχους του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), τα προς επιστροφή ποσά υπολογίζονται με βάση τις μειώσεις που επιβλήθηκαν στις κύριες συντάξεις τους κατ' εφαρμογή της αριθμ. 476/28-02-2012 (Β' 499) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Για την υλοποίηση των ανωτέρω εκδόθηκε η α.π. Φ.11321/35005/1528/13.10.2020 (ΑΔΑ:ΨΜΣΣ46ΜΤΛΚ-Ε5Λ) ΚΥΑ με την οποία εξειδικεύτηκε ο τρόπος επιστροφής των ποσών μειώσεων συντάξεων του ιδιωτικού τομέα. Στην εν λόγω ΚΥΑ προβλέπεται ρητά πως κατά την καταβολή των σχετικών ποσών δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4172/2013 (Α' 167), ούτε και παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167).

3. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 114 του ν.4714/2020, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 34 του ν. 4734/2020 και ισχύει, με την καταβολή των ποσών της παρ. 1 οι αξιώσεις των συνταξιούχων του ιδιωτικού τομέα για ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπές, μειώσεις και καταργήσεις κύριων, επικουρικών συντάξεων, επιδομάτων αδείας και εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, κατά το χρονικό διάστημα από τις 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν.4387/2016, δυνάμει του ν.4051/2012 και του ν. 4093/2012, αποσβένονται, ενώ η προβλεπόμενη απόσβεση δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων δίκες κατά τον χρόνο της δημοσίευσης του νόμου. Σημειώνεται ότι, αναφορικά με τα παραπάνω έχουν εκδοθεί οι 1403-1407/2022 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες κρίθηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 114 του ν.4714/2020 δεν αντίκειται στα άρθρα 17 και 25 του Συντάγματος και το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ.

Παράλληλα, με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 (Α' 148) επιστράφηκαν στους συνταξιούχους, τα ποσά περικοπών κύριων συντάξεων που επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 4051/2012 και του άρθρου Πρώτου, παρ. ΙΑ, υποπαρ. ΙΑ5, περ.1, του ν. 4093/2012 (Α'222) για το διάστημα 11/06/2015 έως την δημοσίευση Ν. 4387/2016. Όσον αφορά την επιστροφή των περικοπών και των δώρων στις επικουρικές συντάξεις για το διάστημα 06/2015-05/2016 επιστροφή διενεργείται μόνο σε συνταξιούχους που έχουν δικαιωθεί δικαστικά μετά από προσφυγή κατά του e-ΕΦΚΑ, καθώς δεν υφίσταται σχετική πρόβλεψη νόμου για γενική εφαρμογή.

Για την ολοκλήρωση εκκρεμοτήτων λόγω εσφαλμένων επανυπολογισμών και την αντίστοιχη καταβολή αναδρομικών:

Με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 33 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν και την κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσα αριθμ. οικ. 26083/887/7-6-2016 (ΦΕΚ Β' 1605) ΚΥΑ, προβλέφθηκε η διαδικασία επανυπολογισμού όλων των κύριων συντάξεων που

καταβάλλονταν ή ήταν καταβλητέες στις 12.5.2016 από όλους τους φορείς κύριας ασφάλισης (πλην τ. ΟΓΑ και τ. NAT).

Κάθε κατηγορία επανυπολογιστέας σύνταξης που παρουσιάζει ιδιαιτερότητες και χρήζει ειδικής αντιμετώπισης, πέραν της γενικής, που υλοποιήθηκε μηχανογραφικά στις 31.12.2018, εξετάζεται ξεχωριστά. Σε κάθε περίπτωση, όταν διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχουν πλήρη ασφαλιστικά στοιχεία στο μηχανογραφικό σύστημα για τον επανυπολογισμό της σύνταξης, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, από πλευράς υπηρεσίας, για την συμπλήρωσή τους, ώστε η αμιγώς μηχανογραφική διαδικασία του επανυπολογισμού να ολοκληρωθεί επιτυχώς.

Για την αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών λόγω μη περικοπής της σύνταξης λόγω θανάτου μετά το πέρας της τριετίας:

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 12 του ν.4387/2016, όπως ισχύει η σύνταξη λόγω θανάτου καταβάλλεται στον δικαιούχο επιζώντα από την πρώτη του επομένου του θανάτου του ασφαλισμένου / συνταξιούχου μήνα. Το ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου ανέρχεται στο 70% της σύνταξης του θανόντος και παραμένει ακέραιο για τα τρία πρώτα έτη. Μετά την πάροδο της τριετίας, το ανωτέρω ποσοστό περικόπτεται στο μισό εάν ο δικαιούχος επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή.

Στις περιπτώσεις των συντάξεων λόγω θανάτου που δεν περικόπηκαν μετά την παρέλευση της πρώτης 3ετίας υφίσταται ζήτημα με τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά. Σε αυτές τις περιπτώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν.4826/2021, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα παρακρατούνται από τα ποσά των συντάξεων που θα καταβληθούν τους επόμενους μήνες σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, μέχρι την πλήρη και ολοσχερή εξόφλησή τους. Κάθε μία από τις ανωτέρω μηνιαίες δόσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του ακαθάριστου ποσού της μηνιαίας σύνταξης για συντάξεις μέχρι του ποσού των χιλίων (1000) ευρώ και το ένα έκτο (1/6) του ακαθάριστου ποσού της μηνιαίας σύνταξης κατά το μέρος της που τυχόν υπερβαίνει το ποσό των χιλίων (1000) ευρώ. Το ποσό της μηνιαίας σύνταξης δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των πενήντα (50) ευρώ. Σε περίπτωση παύσης καταβολής της σύνταξης, προ της ολοσχερούς εξόφλησης του αχρεώστητου ποσού, τυχόν υπόλοιπο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Τα θέματα που άπτονται της εφαρμογής και του τρόπου υλοποίησης των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.4387/2016 για τη σύνταξη λόγω θανάτου, καθώς και τυχόν δυνατότητα βελτιωτικής μεταβολής των σχετικών διατάξεων αποτελούν ζητήματα η ρύθμιση των οποίων απαιτεί διάταξη νόμου.

Για την επιλογή της σύνταξης στην οποία εφαρμόζεται η περικοπή λόγω σώρευσης μίας σύνταξης από ίδιο δικαίωμα και μίας από μεταβίβαση:

Για θανάτους οι οποίοι έχουν επέλθει πριν τις 13.05.2016 ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν.3863/2010. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του ανωτέρω άρθρου ορίζεται ότι, μετά την πάροδο της τριετίας, σε περίπτωση που ο επιζών των συζύγων εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, η σύνταξη περιορίζεται στο 50% της σύνταξης λόγω θανάτου έως την συμπλήρωση του 65 έτους της ηλικίας του. Μετά την συμπλήρωση του ορίου αυτού, ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 70% της σύνταξης αυτής. Σημειώνεται ότι, εάν ο επιζών των συζύγων, κατά την ημερομηνία θανάτου είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Σύμφωνα με την υποπαράγραφο 1.δ, στην περίπτωση που ο επιζών λαμβάνει και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα ή περισσότερες της μίας συντάξεως λόγω θανάτου, κύριες ή επικουρικές, ο περιορισμός του ποσού της σύνταξης που προβλέπεται γίνεται σε μία από τις κύριες καθώς και σε μία από τις επικουρικές συντάξεις της επιλογής του. Συνεπώς, συνταξιούχος ο οποίος εργάζεται ή λαμβάνει σύνταξη από δικό του δικαίωμα και κατέστη συνταξιούχος λόγω θανάτου πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016 είχε το δικαίωμα να επιλέξει τη σύνταξη η οποία θα περικοπεί κατά 50%. Η περικοπή μπορούσε να γίνει σε μία κύρια αλλά και σε μία επικουρική της επιλογής του, εξ ιδίου δικαιώματος ή θανάτου.

Μετά τις 13.05.2016 όπου και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4387/2016, δεν υπάρχει πρόβλεψη επιλογής της σύνταξης στην οποία θα γίνει ο περιορισμός του ποσού στο μισό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της σύνταξης λόγω θανάτου κατά 50%, είτε αυτή είναι μικρότερη, είτε είναι μεγαλύτερη. Το θέμα της παροχής δυνατότητας επιλογής της σύνταξης στην οποία θα γίνεται η μείωση μετά την πρώτη ζετία επί συρροής σύνταξης θανάτου και εξ ιδίου δικαιώματος αποτελεί ζήτημα, η ρύθμιση του οποίου απαιτεί ρητή διάταξη νόμου. Τέλος, επισημαίνεται ότι η συνεκτίμηση όλων των παραμέτρων αποτελεί προαπαιτούμενο για την εξεύρεση της προσφορότερης λύσης.

Για τον συνυπολογισμό του χρόνου διαδοχικής και παράλληλης ασφάλισης που έχει διανυθεί μέχρι 31.12.2016:

Σχετικά με το αίτημα για προσμέτρηση στην κύρια σύνταξη χρόνου ασφάλισης σε όσους είχαν χρόνο διαδοχικής ή παράλληλης ασφάλισης πριν την εφαρμογή του ν.4387/2016 και δεν προσμετρήθηκε κατά τη διαδικασία επανυπολογισμού της σύνταξής τους, σας γνωρίζουμε πως ως προς τον επανυπολογισμό της κύριας σύνταξης, με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 33 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν και της ΚΥΑ με αρ. οικ. 26083/887/7-6-2016 (Β' 1605), προβλέφθηκε η διαδικασία επανυπολογισμού όλων των κύριων συντάξεων που καταβάλλονταν ή ήταν καταβλητέες στις 12.5.2016 από όλους τους φορείς κύριας ασφάλισης (πλην τ. ΟΓΑ και τ. NAT), αποκλειστικά με μηχανογραφικές διαδικασίες.

Με τον ν.4670/2020 εισήχθησαν νέοι κανόνες αναπροσαρμογής των συντάξεων. Ειδικότερα, για την αναπροσαρμογή των καταβαλλόμενων ή καταβλητέων στις 30/09/2019 κύριων συντάξεων, οι οποίες χορηγήθηκαν ή θα χορηγηθούν με προγενέστερες του ν. 4387/2016 διατάξεις, εκδόθηκε η με αριθμ. Φ11321/οικ.10772/382/9-3-2021 Υπουργική Απόφαση (Β' 1082). Το ύψος της χορηγηθείσας σύνταξης επανυπολογίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία της σύνταξης που είχαν καταχωρηθεί στο οικείο πληροφοριακό σύστημα (συντάξιμος μισθός, χρόνος ασφάλισης, μείωση λόγω ορίου ηλικίας κλπ).

Κατόπιν των ανωτέρω, όσον αφορά το αίτημα για αξιοποίηση χρόνου διαδοχικής ασφάλισης ή χρόνου παράλληλης ασφάλισης των συνταξιούχων προ της 13.05.2016 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4387/2016), ο οποίος δεν αξιοποιήθηκε κατά τη συνταξιοδότηση, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

α) Σύμφωνα με την ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία και με βάση την γενική αρχή του ασφαλιστικού δικαίου, το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης και βάσει του νομοθετικού καθεστώτος που ισχύει κατά τον χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου. Ειδικότερα, η εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης δηλώνεται κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης, στον τελευταίο φορέα στον οποίο

υπαγόταν ο ασφαλισμένος, με την οποία επιλέγει τον συνυπολογισμό του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης προκειμένου να αξιοποιηθεί για την εξεύρεση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης με τις οποίες θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα και να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης.

Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι καταρχήν δυνατή, μετά την οριστική συνταξιοδότηση, η προσμέτρηση χρόνου διαδοχικής ασφάλισης ο οποίος διανύθηκε πριν από την αίτηση συνταξιοδότησης και ο οποίος ήταν γνωστός κατά τον χρόνο υποβολής της, δεδομένου ότι το συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχει κριθεί και αποτελεί επιλογή του ασφαλισμένου η μη χρήση της διαδοχικής ασφάλισης.

β) Με τις διατάξεις του άρθρου 36Α του ν.4387/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 32 του ν.4670/2020, προβλέπεται η αξιοποίηση στη σύνταξη από τον e-ΕΦΚΑ του χρόνου παράλληλης ασφάλισης μέχρι 31.12.2016 στους πρ. φορείς κύριας ασφάλισης και το Δημόσιο που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ με τη χορήγηση επιπλέον παροχής (προσαύξησης) στην ανταποδοτική σύνταξη για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά, η οποία υπολογίζεται με ετήσιο ποσοστό αναπλήρωσης 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς.

Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται για όσους υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης από τις 13.05.2016 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4387/2016) και εφεξής, καθώς και σε αιτήσεις συνταξιοδότησης βάσει των οποίων η καταβολή της σύνταξης αρχίζει μετά την ημερομηνία αυτή. Οι εν λόγω διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή για ήδη συνταξιούχους κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4387/2016.

Με βάση το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, η αξιοποίηση χρόνου ασφάλισης που δεν έχει ληφθεί υπόψη κατά την αρχική συνταξιοδότηση, μπορεί να γίνει μόνο με τη χορήγηση δεύτερης σύνταξης (δεύτερη ανταποδοτική) με την προϋπόθεση όμως ότι συμπληρώνονται τουλάχιστον 16 έτη ασφάλισης και ηλικία 67 ετών, (όταν η δεύτερη σύνταξη χορηγείται από τους πρ. φορείς κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, πλην του πρ. ΟΓΑ, και τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης και ηλικία 67 ετών (στην περίπτωση που η δεύτερη σύνταξη χορηγείται από το πρ. Δημόσιο). Δηλαδή, χρόνος ασφάλισης μικρότερος των 16 ή 15 ετών αντίστοιχα, δεν μπορεί να αξιοποιηθεί συνταξιοδοτικά, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, από ήδη συνταξιούχους πριν την ισχύ του ν.4387/2016.

Για τη νομοθετική επαναφορά και επαναχορήγηση της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης

Όσον αφορά το αίτημα περί επαναχορήγησης των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και επιδόματος αδείας, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών ορίων και δεσμεύσεων που ανελήφθησαν βάση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, με την υποπαρ. 4 της παρ. Β του άρθρου Μόνου του ν. 4093/2012 καταργήθηκαν από 1.1.2013 τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και το επίδομα αδείας του αρ. 5 του ν. 2592/1998 και του άρθρου Μόνου του ν. 3847/2010 για τους συνταξιούχους του Δημοσίου. Ομοίως, με την παρ. 3 της υποπαρ. 6 της παρ. ΙΑ του ίδιου νόμου, καταργήθηκαν από την ίδια ημερομηνία τα επιδόματα και δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη ή καταστατική διάταξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων και

τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του ΟΓΑ και του ΝΑΤ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 θεσπίστηκε η χορήγηση 13^{ης} σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Στη συνέχεια με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 προβλέφθηκε από 1.1.2020 η εγγραφή δαπάνης ύψους 0,5% του ΑΕΠ στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό, από την οποία καλύπτεται κατά πρώτον η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των αριθμ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και κατά δεύτερον η δαπάνη πολιτικών πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας. Η δαπάνη των πολιτικών αυτών χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Σημειώνεται πως η κατάργηση του άρθρου 120 του ν.4611/2019, της οποίας το ετήσιο κόστος εκτιμήθηκε στο 0,5% του ΑΕΠ, κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του κόστους νέων πολιτικών, όπως η άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, η αύξηση των κύριων συντάξεων λόγω των αυξημένων ποσοστών αναπλήρωσης του ν. 4670/2016, καθώς και πολιτικές πρόνοιας & κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας.

Στη συνέχεια με το αρ. 74 του ν. 4837/2021, το οποίο τροποποίησε το αρ. 120 του ν. 4611/2019, προβλέφθηκε πως, σε περίπτωση εμφάνισης πλεονάσματος στο ανωτέρω προβλεφθέν ποσοστό 0,5% του ΑΕΠ και μετά την κάλυψη της δαπάνης που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των υπ' αριθμ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, το πλεόνασμα αυτό μεταφέρεται στον ε-ΕΦΚΑ προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης.

Για την επαναχορήγηση του ΕΚΑΣ και την αντιμετώπιση της ακρίβειας

Αναφορικά με την επαναχορήγηση του ΕΚΑΣ, το εν λόγω επίδομα καταργήθηκε από 1.1.2020 ως επακόλουθο της θέσπισης της εθνικής σύνταξης με το ν.4387/2016, καθότι και οι δύο παροχές (ΕΚΑΣ και εθνική σύνταξη) αποτελούν μη ανταποδοτικές παροχές χρηματοδοτούμενες κατ' αποκλειστικότητα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και όχι από την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών των ασφαλισμένων.

Με το άρθρο τριακοστό πρώτο του ν. 4411/2016 (Α' 142), προβλέφθηκε ως αντισταθμιστικό μέτρο της κατάργησης του Ε.Κ.Α.Σ. η πλήρης απαλλαγή από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη για όσους στερήθηκαν την παροχή Ε.Κ.Α.Σ. κατ' εφαρμογή του άρθρου 92 του ν.4387/2016, μέχρι την ημερομηνία οριστικής κατάργησής του, δηλαδή έως τις 31.12.2019.

Με την παρ.1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4655/2020 (Α' 16), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τρίτο του ν. 4771/2021 (Α' 16), το άρθρο 168 του ν. 4876/2021 (Α' 251) και την παρ.1 του άρθρου 80 του ν. 5007/2022 (Α' 241), **η ευεργετική ρύθμιση της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στην αγορά φαρμάκων σε όσους στερήθηκαν σταδιακά την παροχή του Ε.Κ.Α.Σ. παρατάθηκε από 01.01.2020 έως 31.12.2023 ενώ με το άρθρο 45 του ν. 5045/2023 (Α' 136), κατέστη πάγια.**

Τέλος, με το άρθρο 52 του ν. 5167/2024 (Α' 207), το μέτρο της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη επεκτείνεται από 01.03.2025 και στους ήδη και

εφεξής συνταξιούχους που θα δικαιούνταν την παροχή του Ε.Κ.Α.Σ. εάν είχαν καταστεί συνταξιούχοι κατά το τελευταίο έτος καταβολής του.

Με την παρ. 4α του αρ. 25 του ν. 4670/2020, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι, από την 1.1.2023 το συνολικό ποσό της σύνταξης των καταβαλλόμενων κύριων συντάξεων αυξάνεται κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου Ετήσιου Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω εκδόθηκε η απ 126331/28.12.2022 κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 6949) με την οποία καθορίστηκε από 01.01.2023 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2022, το οποίο ανέρχεται σε επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τοις εκατό (7,75%). Στη συνέχεια εκδόθηκε η α.π. Φ. 11321/οικ.104985/4.12.2023 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 6856) με την οποία καθορίστηκε από 01.01.2024 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2023, το οποίο ανέρχεται σε τρία επί τοις εκατό (3%), ενώ με την α.π. 53457/12.12.2024 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 6865) καθορίστηκε από 1.1.2025 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον ε-ΕΦΚΑ με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2024 και αυτό ανέρχεται σε 2,4%. Βάσει των ανωτέρω, το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης από 1.1.2025 ανέρχεται σε 436,40 €.

Τέλος, σημειώνεται πως προκειμένου για την οικονομική ενίσχυση των συνταξιούχων που διατηρούν προσωπική διαφορά, με το αρ. 18 του ν. 5162/2024 προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ, για τους συνταξιούχους του ε-ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2024 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ. Αντίστοιχα, για την προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2024, με το αρ. 123 του ν. 5078/2023 προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ για τους συνταξιούχους του ε-ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2023 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ, ενώ για την στάθμιση του πληθωρισμού κατά το έτος 2022, με το αρ. 80 του ν.5036/2023, χορηγήθηκε εφάπαξ οικονομική ενίσχυση, κυμαινόμενη μεταξύ 200 και 300 ευρώ, στους συνταξιούχους του ΕΦΚΑ που διατηρούσαν προσωπική διαφορά και των οποίων οι συντάξεις, ως συνολικό ποσό, είτε δεν αυξήθηκαν καθόλου είτε αυξήθηκαν μερικώς.

Επαναφορά της εισφοράς της υγειονομικής περίθαλψης στην κύρια σύνταξη στο 4% όπως ήταν μέχρι τον Αύγουστο 2015 από το 6% που είναι σήμερα και πλήρης κατάργηση της εισφοράς υγείας 6% που ισχύει σήμερα στις επικουρικές συντάξεις

1. Μετά την σύσταση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. το ποσοστό εισφοράς των συνταξιούχων όλων των ασφαλιστικών οργανισμών που καλύπτονται για παροχές υγειονομικής περίθαλψης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καθορίστηκε σε ποσοστό 4% με τα άρθρα 19 του ν.3918/2011 και 72 του

ν.3984/2011 (Α' 150). Η ασφαλιστική εισφορά των συνταξιούχων που ήταν μικρότερη του ανωτέρω ποσοστού διαμορφώθηκε στο 4%, από 1-1-2012. Η προβλεπόμενη εισφορά των συνταξιούχων του δημοσίου, που ανήρχετο σε ποσοστό 2,55% σε βάρος του ασφαλισμένου, αυξήθηκε κατά 0,70% από 1-1-2012 και κατά 0,75% από 1-1-2013 με τελική διαμόρφωση σε 4%. Με την αρ.80000/οικ.22443/4522/2012 (Β'2810) κ. υ. α. οι ασφαλιστικές εισφορές των συνταξιούχων που αναλογούν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για παροχές ασθένειας σε είδος αποδίδονται σε λογαριασμό του ΕΟΠΥΥ άμεσα και ταυτόχρονα με την καταβολή των συντάξεων.

2. Με τις διατάξεις της παρ. 31 του άρθρου 1 του ν.4334/2015 (Α'80), η οποία αναριθμήθηκε σε παρ. 30 με τις διατάξεις της περίπτωσης 2, υποπαράγραφος Ε2 της παραγράφου Ε του άρθρου 2 του ν.4336/2015 (Α'94), από 1-7-2015 το ανωτέρω ποσοστό εισφοράς των συνταξιούχων υπέρ υγειονομικής περίθαλψης που παρακρατείται από τις κύριες συντάξεις, ανεξαρτήτως αιτίας ή φορέα, αυξάνεται από 4% σε 6% και θεσπίστηκε για όλους του συνταξιούχους εισφορά υγειονομικής περίθαλψης σε ποσοστό 6% (ανεξαρτήτως εάν υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ ή όχι) που υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου μηνιαίου ποσού όλων των επικουρικών συντάξεων.

Σημειώνεται ότι τα Ταμεία Επαγγελματικής Υποχρεωτικής Ασφάλισης του άρθρου 36 του ν.4052/2012 και υποχρεωτικής καταβολής εισφοράς (άρθρο 4 του ν.4225/2014 (Α'2)) υποχρεούνται από 01.07.2015 και εφεξής να παρακρατούν την εισφορά υγειονομικής περίθαλψης σε ποσοστό 6% από τις καταβαλλόμενες επικουρικές συντάξεις. Την ίδια υποχρέωση έχουν και τα αναφερόμενα Ταμεία Αλληλοβοηθείας, καθόσον οι συνταξιούχοι των ταμείων αυτών δικαιούνται και λαμβάνουν παροχές ασθένειας σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

3. Μετά την σύσταση του ΕΦΚΑ, με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4387/2016 (Α'85) αντικαταστάθηκαν οι ανωτέρω διατάξεις του ν.4334/2015 και ορίστηκε ότι, από 1/7/2016 η εισφορά των συνταξιούχων που υπάγονται για παροχές περίθαλψης σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καθορίζεται σε ποσοστό 6% και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας σύνταξης αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν.3863/2010 (Α'115) όπως ισχύει και των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 44 του ν.3986/2011(Α'152). Σε περίπτωση συρροής περισσότερων της μίας κύριων συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, το ως άνω ποσοστό εισφοράς υπολογίζεται στο άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων ανεξαρτήτως αιτίας.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία οι συνταξιούχοι λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές από μισθωτή εργασία ή από άσκηση επαγγέλματος ή απασχόλησης, καταβάλλεται το ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί της συντάξεως που λαμβάνουν, καθώς και επί των πάσης φύσεως αποδοχών τους.

5. Οι δικαιούχοι σύνταξης που συγχρόνως λαμβάνουν εξωιδρυματικό επίδομα, ή απολύτου αναπηρίας ή τυφλότητας εξαιρούνται από την καταβολή εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων με την προσθήκη τρίτου εδάφιου στην περ. α' της παρ.30 του άρθρου 1 του ν.4334/2015 με τις διατάξεις άρθρου 39 του ν.4670/2020.

6. Σημειώνεται ότι:

ι) για τις συντάξεις που υπολογίζονται με τον ν.4387/2016 και αποτελούνται από το άθροισμα εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων των άρθρων 30 και 94 του ν.4387/2016 και της προσωπικής διαφοράς, ως καταβαλλόμενο ποσό επί του

οποίου υπολογίζεται η εισφορά 6% ορίζεται το συνολικό ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους ποσών. Από το συνολικό αυτό ακαθάριστο ποσό αφαιρούνται η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν.3863/2010 (Α'115), όπως ισχύει και του άρθρου 44, παρ. 11 και 12 του ν.3986/2011 (Α'152).

ii) για τις επικουρικές συντάξεις από 1-1-2016 παρακρατείται από το πρώην ΕΤΕΑ και ήδη ΕΤΕΑΕΠ το οποίο με το ν.4670/2020 εντάχθηκε στον e-ΕΦΚΑ εισφορά 6% υπέρ ΕΟΠΥΥ από την επικουρική σύνταξη που λαμβάνουν οι συνταξιούχοι που καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ, υπολογιζόμενη επί του καταβαλλόμενου ποσού επικουρικής σύνταξης, αφού αφαιρεθεί το ποσό που αντιστοιχεί στην Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης της παρ.13 του άρθρου 44 του ν.3986/2011 (Α'152).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αναπροσαρμογής των συντάξεων βάσει του άρθρου 96 του ν.4387/2016, ως καταβαλλόμενο ποσό ορίζεται το αναπροσαρμοσμένο ποσό σύνταξης που προκύπτει, αφαιρουμένου του ποσού της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης του άρθρου 44, παρ.13 του ν.3986/2011, όπως ισχύει.

7. Σε περίπτωση συρροής περισσότερων της μιας επικουρικών συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, το ως άνω ποσοστό ύψους 6% υπολογίζεται στο άθροισμα των καταβαλλόμενων επικουρικών συντάξεων, αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης του άρθρου 44, παρ.13 του ν.3986/2011, όπως ισχύει.

8. Μετά την αναπροσαρμογή των προσυνταξιοδοτικών παροχών του ΕΤΑΤ και του ΕΤΕΑ (τ.ΕΤΕΑΜ) και νυν e-ΕΦΚΑ με βάση τις διατάξεις του άρθρου 73Α του ν.4387/2016, στους εν λόγω δικαιούχους, που καλύπτονται για παροχές σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ, παρακρατείται από την 1-7-2016 και αποδίδεται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης 6% επί του καταβαλλόμενου ποσού προσυνταξιοδοτικής παροχής, αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν.3863/2010 (Α'115), όπως ισχύει, και των παραγράφων 11,12 και 13 του άρθρου 44 του ν.3986/2011 (Α'152).

9. Επιπρόσθετα, σας γνωρίζουμε ότι μετά την σύσταση του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ) θεσπίστηκε με τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν.4826/2021 ότι «για τον καθορισμό του ύψους και του τρόπου υπολογισμού των εισφορών υγειονομικής περίθαλψης, οι οποίες παρακρατούνται από τις επικουρικές συντάξεις των συνταξιούχων του ΤΕΚΑ για τη κάλυψη παροχών ασθένειας σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εφαρμόζεται αναλογικά η παρ.30 του άρθρου 1 του ν.4334/2015 (Α,80)». Επομένως, μετά την ισχύ του ανωτέρω νόμου ο υπολογισμός της εισφοράς για υγειονομική περίθαλψη γίνεται με ενιαίο τρόπο σε όλους τους συνταξιούχους ανεξαρτήτως ποσού και κατηγορίας συντάξεως με εξαίρεση τους δικαιούχους συντάξεως που συγχρόνως λαμβάνουν εξωιδρυματικό επίδομα, ή επίδομα απολύτου αναπηρίας, ή τυφλότητας για τους οποίους από τον Μάρτιο του 2020 και εφεξής δεν γίνεται παρακράτηση της εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων.

Για την εκπροσώπηση στα συλλογικά όργανα:

Όσον αφορά στα θέματα εκπροσώπησης των συνταξιούχων στο ΔΣ του e-ΕΦΚΑ, σας ενημερώνουμε ότι με τις διατάξεις της παραγράφου 4δ. του άρθρου 57 του ν. 4387/2016 (Α'

85), το Δ.Σ. του φορέα αποτελείται, μεταξύ άλλων, και από έναν (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων που υποδεικνύεται από κοινού από την Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος (Α.Γ.Σ.Ε.Ε.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνταξιούχων ΟΑΕΕ (Π.Ο.Σ.Ο.Α.Ε.Ε.), την Ομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος ΙΚΑ και Επικουρικών Ταμείων Μισθωτών και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτικών Συνταξιούχων (Π.Ο.Π.Σ.), με τον αναπληρωτή του. Με την αριθμ. 82998/20-09-2023 υπουργική απόφαση (ΥΟΔΔ 1004), ορίστηκε, ως αναπληρωματικό μέλος, στο Διοικητικό Συμβούλιο του e-Ε.Φ.Κ.Α. ο Κουτσιμπογεώργος Γεώργιος του Νικολάου, εκπρόσωπος των συνταξιούχων, ο οποίος είχε υποδειχθεί από την Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος (ΑΓΣΣΕ) με το αριθμ. 1302/Φ1/7-07-2023 έγγραφό της.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ